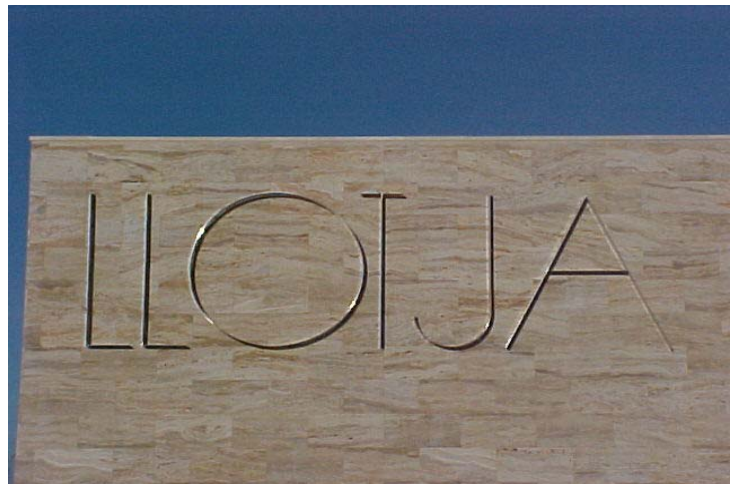

COM TREBALLA LA DE LA RÀPITA?

Camp d'Aprenentatge del delta de l'Ebre

Dos vells amics, Àngel i Guatxes, exposen, al caire del 1936, el seu punt de vista sobre els forts canvis socials que s'han esdevingut: un es lamenta que desapareguin costums o imatges de gran bellesa, l'altre valora la millora de qualitat de vida que porten les innovacions.

- Era el temps en què cap al tard les barques, de tornada de la pesca, voltaven la Punta de la Banya, a la posta de sol, i es veien les veles, il·luminades, entrant a poc a poc a la badia, seguides per vols de gavines, quan a terra, els pares i els germans les descobrien amb alegria. Jo les vaig veure moltes vegades, i era un espectacle tan bell que quasi

m'emocionava; era el temps en què, a la nit, se sentien els corns de les barques retardades, i poques coses poden comparar-se als sons dels corns, a la nit, anunciant l'arribada de les barques i pensant en els infants, en les mullers, que els sentirien. Ja és aquí! Ja ha arribat el pare! Era el temps –tornant a la terra- de les masies de la ribera, quan a l'estiu venien els valencians per a la plantada o la sega i la ribera s'omplia de sons de guitarres i cançons.

- Sí, és cert, però pensa que aquests segadors venien de terres llunyanes, que treballaven deu i dotze hores al dia fins els diumenges... Tot això, encara que s'acompanyi de guitarres, una cosa és veure-ho de fora i una altra veure-ho de dins. Les barques a vela -ho diem tots els dies- feien molt bonic, mentre el sol, per damunt del Montsià, els enviava els darrers raigs, però no es pensa que els mariners s'aixecaven de nit i tornaven de nit, que a penes coneixien festes i cobraven jornals de misèria, i sempre amb el perill que els atrapés el temporal i se n'anessin tots a fer punyetes... Avui surten de dia, arriben als llocs de pesca més aviat, pesquen més i, per tant, guanyen més; els diumenges descansen celebren les festes i, si ve una tempesta, amb els motors d'avui no han de témer res. No, no es pot comparar a la vida d'ahir.

Fragment adaptat de "La masia"
Sebastià Juan Arbó (1902-1984)

Què et suggereix el text?

- **El riu dóna nom a la mar on pesquem**

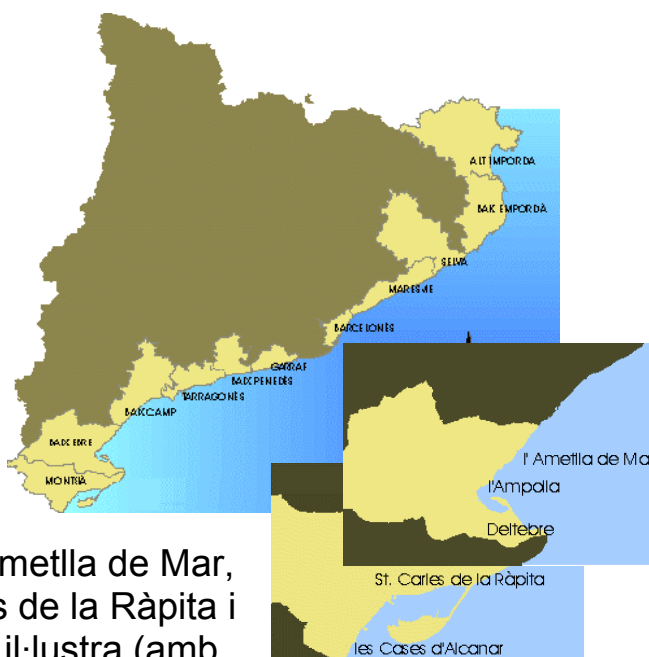
L'Ebre presenta importants funcions ecològiques i econòmiques. Una de les més significatives és nodrir de peix els ports pesquers locals. Els nutrients que aboca el riu al mar fertilitzen una de les pesqueres més productives de la costa mediterrània espanyola.

1) Catalunya; 2) Comunitat Valenciana; 3) Mar de l'Ebre

Cada any, un de cada cinc quilos de peix pescats davant les costes catalanes és capturat pels mariners de les confraries del Baix Ebre i del Montsià a l'àmplia plataforma continental creada pels sediments del riu.

En conseqüència, un de cada cinc euros generats per la indústria pesquera catalana surt dels mercats de peix de l'Ametlla de Mar, l'Ampolla, Deltebre, Sant Carles de la Ràpita i les Cases d'Alcanar. La taula 1 il·lustra (amb dades del 2001) la importància del sector pesquer entre la gent de Sant Carles de la Ràpita, port que compta amb la Confraria de Pescadors més nombrosa del Delta.

Taula 1

Arrossegament ⁽¹⁾

Altres tipus de pesca

TOTAL

Embarcacions	Tripulants
50	200
39	78
89	278*

* A més hi ha de 30 a 40 mariscadors. Sant Carles de la Ràpita té una població de 14.000 habitants

¹ Les il·lustracions provenen de www.gencat.es/darp/espesca.htm

- **El peix pescat se subhasta.**

L'any 2004, el port de Sant Carles de la Ràpita ha estat el tercer port de Catalunya en importància pel que fa a les tones de peix descarregades, però el primer si considerem els diners que ha mogut.

El lloc de venda de peix és la llotja. L'edifici compta amb una sala de recepció, una sala de subhasta i una de post-subhasta. Tots tres mòduls estan en comunicació gràcies a una cinta transportadora.

Sala de recepció.
El peix està a càrrec del PESCADOR.

Sala de subhasta.
És la CONFRARIA qui es fa càrrec del peix.

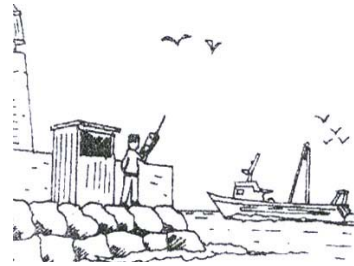
Sala de post-subhasta.
Els ARRIEROS o COMPRADORS recullen el peix.

- **El subhastador és una màquina.**

Al món de la pesca, el preu de sortida no el posa qui ha fet les captures, sinó una màquina. A l'ordinador se li ha de dir com és el peix per determinar aquest preu de sortida. El comprador o arriero és qui establirà el preu final –més baix que el de sortida-, tot prement un botó. És una subhasta a la baixa on la màquina elimina el contacte directe entre els pescadors i els compradors, però els fa guanyar temps i a la llotja, el temps és or.

- **Quan el peix està a càrrec del pescador per a la venda.**

Un home situat a la punta del Moll comercial determina l'ordre pel que van entrant les barques en relació amb l'enfilació d'un punt de la costa, i ho comunica a la Llotja.

Les embarcacions desembarquen la pesca directament des de la coberta a la Llotja.

L'ordre de col·locació de les caixes de peix a la cinta transportadora ve determinat per l'ordre d'entrada de les embarcacions d'arrossegament a port. Els mariscadors i les altres pesqueres determinen l'ordre de venda per un sorteig mitjançant un programa d'ordinador.

A la primera caixa es posa un albarà amb:

El **nom de la barca**

El **nom de l'espècie**

La **talla**

El **pes**

El **preu de sortida**

Totes les caixes tenen el mateix pes. El que surt en pantalla és el pes net.

- **Els deu principals**

D'entre el centenar i escaig d'espècies que figuren a les estadístiques, hi ha un grup d'unes deu espècies que suposen el 50-60% del total de la facturació.

Les 10 principals espècies a la llotja de Sant Carles de la Ràpita (per quilos subhastats)	
Sorell	
Galera	
Lluç	
Polp roquer (pop)	
Moll	
Verat (cavalla)	
Cabeçut (llissa)	
Canana	
Caragol punxenc	
Cranc de fons	

Segueix el recorregut de les caixes de peix que descarreguen les barques atracades al moll. De quins peixos n'hi ha més?

- Quan el peix està a càrrec de la Confraria per a la subhasta.

Quan la caixa passa per davant dels assistents a la subhasta la cinta para i es posa en marxa el subhastador.

Quan la caixa o caixes de peix són adquirides, a les dades anteriors s'afegeixen les del **comprador i preu de compra**.

El comprador prem el botó d'un comandament a distància per adjudicar-se la compra d'una partida de peix que ve detallada en un panell.

El panell explica les característiques de la partida de peix a la subhasta, que passa a la vista de tots mitjançant una cinta transportadora i el comprador decideix prémer el botó quan el preu, que va baixant, li interessa.

BARCA	BARCA
PUNTA LA BANYA	
ESPECIE	ESPECIE
LANGOSTI	
PREU	PREU
EUROS 22.20 PTES 3000	EUROS PTES
QUILOS 1.10 CAIXES	QUILOS CAIXES
COMPRADOR	COMPRADOR
--CID /1/3,90 E	

Amb l'ajut d'alguns companys, busqueu la manera d'emplenar el panell amb les dades d'una de les subhastes que apareixen a la pantalla.

- **Quan el peix està a càrrec dels arrieros o compradors per a la comercialització.**

A la nau de post-subhasta, cada comprador es fa càrrec de les caixes que van al seu nom. Cada caixa du dues etiquetes. La primera porta les dades de compra:

- Classe de peix.
- Nom: local/comercial i científic.
- Entitat expedidora (la Confraria amb el nombre de Sanitat).
- Pes de la caixa i pes net.
- Mar en què s'ha pescat (pesca del Mediterrani) i la forma d'obtenció (viver o pesca extractiva).
- País d'origen i port (Sant Carles de la Ràpita).
- Data d'envasament i forma de presentació: evs (sense vísceres), c/c (amb cap), sc (sense cap), fl(filetejat) i Cc (cuit)
- Grau de frescor. De major a menor és: extra (E) si és peix del dia, A o B)
- Número de control de la barca i del comprador
- Hora en què s'ha subhastat.

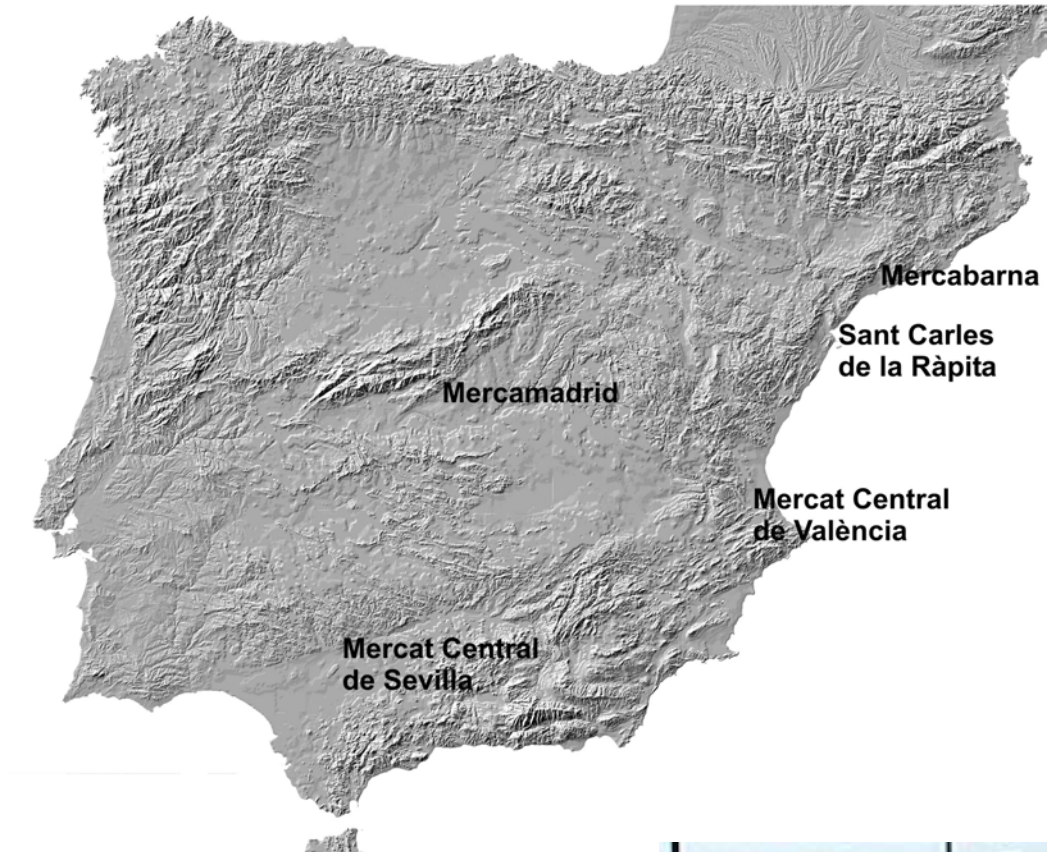
País d'origen	Calibre 2	Frescor: Categoria: E A B	Data:
Producte	Nom científic: Merluccius merluccius Nom comercial: Lluç		
Pes net	Forma d'obtenció Extractiva	Presentació Tractament c/c	Expedidor: Llotja de... Núm. RSI: Domicili:

La segona etiqueta només porta el nom del comprador.

Segueix una de les caixes de peix subhastades a la sala de post-subhasta. Hi afegeixen els compradors alguna cosa?

- **Qui menja peix de la mar de l'Ebre?**

Moltes de les galeres que passen per la Llotja de Sant Carles de la Ràpita van a parar al mercat central de Sevilla; el seitó arriba a Mercamadrid i a Mercabarna; al mercat central de València hi ha molt el peix blau, la tellererina, etc.

Apunta les dades sobre els vehicles que transporten el peix que es troben al darrera de la llotja:

Localitat	Cotxe	Furgoneta	Camió